

การประเมินการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยบูรพา

Assessing Information Literacy among Undergraduate Students of Burapha University

ดวงกมล อุ้นจิตติ*

คำสำคัญ :

การรู้สารสนเทศ การประเมินตนเอง นิสิตปริญญาตรี

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพโดยทั่วไปเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา และศึกษาเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๔๕ รวม ๗ คณะ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยใช้คณะเป็นตัวแบ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๒๐ คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ ๑. สอบถามสถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ๒. แบบทดสอบวัดความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ จำนวนทั้งสิ้น ๓๖ ข้อ และ ๓. แบบประเมินตนเองในการรู้สารสนเทศ จำนวน ๑๖ ข้อ ได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวนทั้งสิ้น ๓๒๐ ฉบับ (ร้อยละ ๑๐๐) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS for windows

* หัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา E-mail :
dongka@buu.ac.th

จากการศึกษาพบว่านิสิตปริญญาตรีมีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่ต่างกันพบว่า นิสิตกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนิสิตกลุ่มสาขา ศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตปริญญาตรี ประเมินการรู้สารสนเทศของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบการประเมินตนเอง ของนิสิตที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาต่างกันพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ยังพบว่าระดับการรู้สารสนเทศกับการประเมินตนเองของนิสิตปริญญาตรีไม่มีความสัมพันธ์กัน

Keywords :

information literacy, self-assessment, undergraduate student

Abstract

This study aimed to investigate and compare the information literacy levels of undergraduate students of Burapha University. The subjects comprised 320 freshmen studying in 7 faculties in the second semester of the academic year 2002, were selected through stratified random sampling. A questionnaire was administered. It consisted of 3 parts : the general data of the respondents, an information literacy test of 36 items, and a self-assessment scale on information literacy of 17 items. There were 320 respondents and data were analyzed by SPSS for Windows.

The results revealed that the information literacy of the undergraduate students of Burapha University was at a moderate level as a whole as a whole. By comparing the information literacy levels among undergraduate students of different major subjects, it was found that there was a significant difference at .05 between students majoring in science and technology and students majoring in humanities and social sciences. The self-assessment scale on information literacy was at a moderate level and there was no significant difference among students of different subjects. Moreover, there was no relationship between the information literacy level and the self-assessment of the students.

บทนำ

ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลให้โลกเป็นสังคมไร้พรมแดนที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหลายประการ ที่สำคัญที่สุดเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาสัมผัสกับชีวิตความเป็นอยู่ตลอดจนกระบวนการคิดของมนุษย์ที่สังคมโลกไม่สามารถสกัดกั้นกระแสความเปลี่ยนแปลงนี้ได้ ซึ่งช่วยให้คนในสังคมมีทางเลือกเพื่อการศึกษาของตนเองได้มากขึ้น ทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาอุดมศึกษาไว้ดังนี้ “อุดมศึกษาไทยเป็นการศึกษาของปวงชน ผลิตภัณฑ์ที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวินัย มีความรับผิดชอบและทักษะที่เป็นที่ต้องการในการพัฒนาท้องถิ่น ชุมชน และประเทศชาติ” (ทบวงมหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕, หน้า ๕๑) การศึกษาระดับอุดมศึกษาได้เพิ่มพูนความสำคัญและคุณค่าทางสังคมและเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น อันเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติให้มีระดับการศึกษาสูงขึ้นและเป็นแรงผลักดันวงล้อเศรษฐกิจให้ก้าวหน้าต่อไป การพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่เรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learner) เป็นพันธกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาโดยทำให้มั่นใจว่าบุคคลนั้นมีความสามารถทางวิชาการเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ และใช้เหตุผล และช่วยให้ผู้เรียนสร้างกรอบหรือโครงสร้างในการเรียนรู้วิธีที่จะเรียน การกิจ

ที่สำคัญประการหนึ่งขององค์การยูเนสโก (UNESCO) คือ รมณรงค์และส่งเสริมให้ประชากรทั่วโลกโดยเฉพาะในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาให้มีอัตราการรู้หนังสือของประชากรเป็นร้อยละเก้าสิบห้า คำว่า การรู้หนังสือ (literacy) หมายถึง การที่บุคคลนั้นสามารถอ่านออกเขียนได้ และคิดคำนวณตัวเลข เช่น บวก ลบ คูณ หารโดยใช้หลักคณิตศาสตร์เบื้องต้น ดังนั้น การรู้หนังสือจึงเป็นทักษะพื้นฐานของการดำรงชีวิตในสังคม และเพื่อสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการรู้สารสนเทศ (information literacy) เป็นทักษะในระดับที่สูงกว่าการรู้หนังสือและเป็นเป้าหมายที่กลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วต้องการให้ประชากรมีความสามารถด้านนี้ การใช้คำนี้เริ่มมีเมื่อประมาณปี ค.ศ. ๑๙๗๐ การรู้สารสนเทศเป็นความสามารถที่ต้องการให้บุคคลรู้สึกตระหนักเมื่อมีความต้องการสารสนเทศและมีความสามารถในการกำหนดการประเมินคุณค่าสารสนเทศและใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นการรู้สารสนเทศยังมีความสัมพันธ์กับทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอีกด้วย

การรู้สารสนเทศเป็นองค์ประกอบหลักของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ช่วยขยายการเรียนรู้ทั้งนอกและในห้องเรียน รวมถึงฝึกการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเพื่อเตรียมตัวไปประกอบอาชีพแรกและเพิ่มความรับผิดชอบงานอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต นักการศึกษาได้พยายามเคลื่อนไหวในระดับสากลเพื่อขยาย

ขอบเขตการเรียนรู้ตลอดชีวิตออกไปสู่คนในสังคมทุกระดับ การรู้สารสนเทศจะเน้นเรื่องเนื้อหาสารสนเทศ การสื่อสาร การวิเคราะห์ การสืบค้นและการประเมินค่าสารสนเทศ ซึ่งถือเป็นการสร้างพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเป็นประโยชน์ต่อสภาพการเรียนรู้ทุกรูปแบบทุกแขนงวิชาในการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาช่วยให้ผู้เรียนรอบรู้ในเนื้อหาและขยายความคิดออกไป การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นกลไกนำพาคนให้พัฒนาคุณภาพของตนอยู่เสมอ ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนานิสิตให้มีทักษะด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตนับว่ามีความสำคัญมากเพราะผู้สอนไม่สามารถสอนหรือทำทนายให้นิสิตเรียนรู้ในทุกสิ่งทุกอย่างที่จำเป็นจะต้องรู้ก่อนที่จะจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัย (รังสรรค์ สุกันทา, ๒๕๔๓, หน้า ๑๘) ด้วยเหตุนี้กระบวนการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยจึงควรมุ่งที่จะส่งเสริมแนะนำให้ นิสิตค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองเพื่อเปิดโอกาสให้สามารถคิดวินิจฉัยปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ในสาขาวิชาเฉพาะที่สนใจได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล แต่สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันพบว่า นิสิตส่วนใหญ่ขาดทักษะการคิดเพื่อการสืบค้น ขาดทักษะการประมวลความรู้โดยศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์, ๒๕๔๐) การส่งเสริมการเรียนรู้สารสนเทศสำหรับนิสิตนั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เช่น ผู้บริหาร อาจารย์ทุกคณะ/สาขาวิชา บรรณารักษ์ หน่วยงานบริการ ฯลฯ

ดังนั้น หากมหาวิทยาลัยบูรพาได้ทราบถึงระดับความสามารถในการรู้สารสนเทศของ นิสิตปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียน การสอนและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้บริการวิชาการแก่นิสิตอื่น จะส่งผลต่อคุณภาพของบัณฑิตที่ผลิตออกไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพโดยทั่วไปเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา

๒. เพื่อเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพาตามกลุ่มสาขาวิชา

๓. เพื่อเปรียบเทียบระดับการประเมินการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพาตามกลุ่มสาขาวิชา

๔. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการประเมินการรู้สารสนเทศกับระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา

สมมติฐานการวิจัย

๑. นิสิตปริญญาตรีมีระดับการประเมินการรู้สารสนเทศของตนเองสัมพันธ์กับระดับการรู้สารสนเทศ

๒. นิสิตปริญญาตรีกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศต่างกัน

๓. นิสิตปริญญาตรีกลุ่มสาขาวิชา
ต่างกัมนั้ระดับการประเมินการรู้สารสนเทศ
ของตนเองต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นิสิต
ที่สุ่มมาจากประชากรซึ่งเป็นนิสิตระดับปริญญา
ตรี ชั้นปีที่ ๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๔๕
จาก ๗ คณะ จำนวนทั้งสิ้น ๑,๘๓๘ คน
ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified
random sampling) โดยใช้คณะเป็นชั้นแบ่ง
ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๒๐ คน

เครื่องมือในการวิจัย การศึกษาครั้งนี้
เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการ
รวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามโดยแบ่งออก
เป็น ๓ ตอนคือ ๑. แบบสอบถามสถานภาพ
โดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ๒. แบบ
ทดสอบวัดการรู้สารสนเทศเป็นแบบปรนัย
ชนิดเลือกตอบที่มี ๔ ตัวเลือก ในแต่ละข้อมี
คำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว จำนวน ๓๖
ข้อ ๓. แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้
ความสามารถในการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศ
มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๔
ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง ไม่น่าใจ
จำนวน ๑๗ ข้อ

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเป็นผู้แจก
และรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองโดยใช้ช่วง
ทำของชั่วโมงสอนจากอาจารย์โดยให้นิสิต
ใช้เวลาทำแบบสอบถามประมาณ ๑๕-๒๐

นาที ได้รับข้อมูลฉบับสมบูรณ์ จำนวน ๓๒๐
ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม
สำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows เพื่อ
วิเคราะห์ หาค่าสถิติ ดังนี้ ๑. การแจกแจง
ความถี่และค่าร้อยละ ๒. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยง
เบนมาตรฐานการรู้สารสนเทศและการประเมิน
ตนเองของนิสิตปริญญาตรี ๓. เปรียบเทียบ
ระดับการรู้สารสนเทศและเปรียบเทียบการ
ประเมินตนเองของนิสิตปริญญาตรีตามกลุ่ม
สาขาวิชาโดยใช้ F-test และใช้การทดสอบ
ค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe)
๔. หาความสัมพันธ์ระหว่างระดับประเมินการ
รู้สารสนเทศกับระดับการรู้สารสนเทศของ
นิสิตปริญญาตรี

ผลการศึกษาค้นคว้า

๑. สถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถามเป็นนิสิตปริญญาตรี เพศชาย
ร้อยละ ๓๒.๑๘ และเพศหญิง ร้อยละ ๖๗.๘๑
โดยศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ ร้อยละ ๕๐.๓๑ กลุ่มสาขา
วิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ร้อยละ ๓๗.๕๐
และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ
๑๒.๑๘ (ตารางที่ ๑)

๒. ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย
การรู้สารสนเทศ

๒.๑ นิสิตปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย การรู้สารสนเทศโดยรวมเท่ากับ ๒๓.๐๖ หรือ คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๐๖ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยนิสิตชายมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๒๑.๐๘ และนิสิตหญิงมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๒๓.๖๖ (จากคะแนนเต็ม ๓๖)

๒.๒ นิสิตปริญญาตรีที่ศึกษา ในแต่ละกลุ่มสาขาวิชามีค่าเฉลี่ยการรู้สารสนเทศดังนี้ กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒๒.๓๔ กลุ่ม สาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๒๓.๘๖ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒๓.๖๑ (ตารางที่ ๓)

๓. ศึกษาผลการประเมินการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรี

๓.๑. นิสิตปริญญาตรีประเมิน การรู้สารสนเทศของตนเองโดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๓๕ แต่ มีอยู่ ๔ ข้อที่นิสิตประเมินตนเองอยู่ในระดับ สูง คือ ความสามารถค้นข้อมูลจากเอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ที่มีบริการในสำนักหอสมุด(๒.๖๓) การวางแผนการดำเนินงานที่จะทำรายงานให้ แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด(๒.๖๑) ความเข้าใจ ถึงความสำคัญของกฎหมายลิขสิทธิ์ (๒.๖๐) และการกำหนดหัวข้อหรือขอบเขตของเรื่องที่จะทำรายงานได้เหมาะสม (๒.๕๙)

๓.๒ นิสิตปริญญาตรีเพศชาย ประเมินการรู้สารสนเทศของตนเองมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๒.๓๓ ส่วนนิสิตเพศหญิงประเมิน ตนเองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๓๔

๓.๓ นิสิตปริญญาตรีที่ศึกษา ในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัันมีคะแนนเฉลี่ยในการ ประเมินตนเองไม่แตกต่างกัน โดยทุกกลุ่ม ประเมินตนเองในระดับปานกลาง (ตารางที่ ๕)

๔. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับการประเมินการรู้สารสนเทศกับระดับ การรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรี

๔.๑ เมื่อเปรียบเทียบนิสิต ปริญญาตรีที่มีระดับการประเมินการรู้สาร-สนเทศจำแนกเป็น ๒ กลุ่มคือ กลุ่มสูงและ กลุ่มต่ำ กับนิสิตปริญญาตรีที่มีระดับการรู้ สารสนเทศจำแนกเป็น ๒ กลุ่มคือ กลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัย สำคัญทางสถิติ แสดงว่าการประเมินการรู้ สารสนเทศกับการรู้สารสนเทศของนิสิต ปริญญาตรีไม่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (ตารางที่ ๖)

๔.๒ นิสิตปริญญาตรีที่ศึกษา ในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัันมีระดับการรู้สาร-สนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .๐๕ และจากการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่านิสิตปริญญาตรีกลุ่มสาขาวิชาวิทยา-ศาสตร์เทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยการรู้สารสนเทศ ๒๓.๘๖ สูงกว่านิสิตปริญญาตรีกลุ่มสาขา วิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (๒๒.๓๔) และพบว่านิสิตปริญญาตรีที่ศึกษาในกลุ่ม สาขาวิชาต่างกัันมีการประเมินการรู้สารสนเทศ ของตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ

ตาราง ๑ จำนวนและร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

นิติบัญญัติ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	103	32.19
หญิง	217	67.81
กลุ่มสาขาวิชา		
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	161	50.31
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	120	37.50
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	39	12.19
แหล่งที่มาของความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด		
การศึกษาค้นคว้าหรือการทำงาน		
เคยเรียนในระดับมัธยมศึกษา	101	31.56
กำลังเรียนวิชาสารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า	22	6.88
เข้าฟังวิธีการใช้ห้องสมุดจากสำนักหอสมุด	4	14.38
ศึกษาด้วยตนเองหรือเพื่อนแนะนำ	134	41.88
ไม่ค่อยมีความรู้เรื่องนี้	17	5.31
ความถี่ในการใช้ห้องสมุด		
๒-๓ ครั้ง ต่อสัปดาห์	69	21.56
ทุกสัปดาห์	107	33.44
๒-๓ ครั้ง ต่อเดือน	130	40.62
ไม่เคยใช้บริการ	4	4.38
แหล่งที่มาของความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น		
หรือการใช้อินเทอร์เน็ต		
เคยเรียนในระดับมัธยมศึกษา	121	37.81
กำลังเรียนวิชาคอมพิวเตอร์	101	31.56
ศึกษาด้วยตนเอง	63	19.69
ไม่ค่อยมีความรู้เรื่องนี้	35	10.94
ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต		
ใช้เป็นประจำ	158	49.37
นาน ๆ ครั้ง	148	46.25
ไม่เคยใช้บริการ	14	4.38

ตาราง ๒ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรี

ข้อ	คำถาม	\bar{x}	S.D.
1	การกำหนดขอบเขต/หัวข้อสารสนเทศที่ต้องการ ท่านสามารถค้นสารสนเทศประเภทใดจากฐานข้อมูล ทรัพยากรสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา (Web OPAC)	0.91	0.29
2	ต้องการค้นข้อมูลที่ให้คำอธิบายอย่างกว้าง ๆ เพื่อใช้ทำรายงานเรื่อง วิถีลคความเครียด ควรค้นจากสิ่งพิมพ์ใด	0.52	0.50
3	วารสารชื่อใดที่เสนอเนื้อหาในลักษณะของบทความ เชิงวิชาการและเหมาะสำหรับทำรายงานส่งอาจารย์	0.93	0.26
4	นิตยสารหรือวารสารทั่วไปเผยแพร่สารสนเทศประเภทใด	0.65	0.48
5	ถ้าต้องการค้นข้อมูลที่มีเนื้อหาทันสมัยควรค้นจากสารสนเทศประเภทใด	0.88	0.33
6	ท่านคิดว่าการรู้วิธีค้นหาสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สารสนเทศเวิลด์ไวด์เว็บ มีประโยชน์อย่างไร	0.71	0.45
7	ข้อความใดที่ให้ความหมายของคำว่า อินเทอร์เน็ต (Internet) ได้ดีที่สุด การกำหนดแหล่งและการค้นคืนสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ	0.73	0.44
8	เลขเรียกหนังสือมีประโยชน์สำหรับผู้ใช้อ้างอิงอย่างไร	0.86	0.35
9	ข้อใดเป็นเลขเรียกหนังสือ ที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ใช้ในปัจจุบัน	0.63	0.48
10	จากข้อมูลที่ให้ คำว่า โศกนาฏกรรมของมหาวิทยาลัย หมายถึงอะไร	0.78	0.41
11	เมื่อท่านใช้ข้อมูลที่ค้นมาจากบทความวารสาร จะต้องเขียนแหล่งที่มาของข้อมูลหรือไม่	0.60	0.49
12	เว็บไซต์ที่ให้บริการค้นงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ไทย http://www.tiac.or.th จัดทำโดยหน่วยงานประเภทใด	0.35	0.48
13	ถ้าผลของการค้นได้ข้อมูลจำนวนมาก ควรทำอย่างไร จึงจะได้ข้อมูลที่ตรงกับความต้องการเท่านั้น	0.75	0.43
14	ผู้ผลิตเว็บไซต์แห่งนี้เป็นหน่วยงานประเภทใด การสร้างกลยุทธ์ในการค้นสารสนเทศ	0.72	0.45
15	ถ้าท่านได้รับมอบหมายให้ศึกษาค้นคว้าเพื่อทำรายงานเรื่องเกี่ยวกับ การแพร่ระบาดของอันตรายของยาเสพติดในวัยรุ่นไทย ต้องกำหนด คำที่จะใช้ค้นอย่างไรจึงจะได้ ข้อมูลที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด	0.10	0.30

ข้อ	คำถาม	\bar{x}	S.D.
16	ถ้าท่านค้น WebOPAC ของสำนักหอสมุด ฯ โดยค้นจากชื่อเรื่อง การปฏิวัติอุตสาหกรรม แต่ระบบแสดงผลว่า “ไม่พบข้อมูลที่ต้องการ” หมายถึงอะไร	0.67	0.47
17	ถ้าต้องการทราบว่าหนังสือเรื่อง สิทธิสตรีไทย ให้บริการที่สำนักหอสมุด ฯ หรือไม่ ควรค้นโดยวิธีใด	0.74	0.41
18	ดัชนีวารสารเป็นเครื่องมือสำหรับช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศชนิดใด	0.39	0.49
19	การพิจารณาเลือกหนังสือว่ามีเนื้อหาตรงกับเรื่องที่เราจะทำรายงาน หรือไม่นั้นมีวิธีคัดเลือกอย่างไร	0.65	0.48
20	ถ้าต้องการค้นสารสนเทศเว็ลด์ไวด์เว็บ เพื่อทำรายงานเรื่อง อาหาร GMOs ควรใช้เครื่องมือช่วยค้นข้อใด	0.50	0.50
21	ถ้าท่านค้น WebOPAC ของสำนักหอสมุด ฯ โดยใช้ค้นคำ การศึกษาไทย ได้ผลการค้นจำนวน ๒๒๕ รายการ ต้องทำอย่างไร จึงจะได้ข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ	0.67	0.47
22	การค้นสารสนเทศเว็ลด์ไวด์เว็บ โดยใช้เครื่องมือช่วยค้น (search engine) เช่น Yahoo, Altavista เพื่อค้นเรื่องเกี่ยวกับการรักษา โรคมะเร็งโดยใช้สมุนไพร คำสั่งข้อใดที่จะให้ผลการค้นดีที่สุด	0.83	0.38
23	การค้นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ที่มีคำค้น ๒ คำ โดยใช้ AND เชื่อมกันเพื่อวัตถุประสงค์ใด	0.84	0.37
24	การค้นสารสนเทศเว็ลด์ไวด์เว็บ โดยใช้เครื่องมือช่วยค้น (search engine) วิธีใดจะให้ผลการค้นที่มีประสิทธิภาพที่สุด	0.50	0.50
25	ข้อความใดอธิบายถึง สารสนเทศเว็ลด์ไวด์เว็บที่เผยแพร่บน อินเทอร์เน็ตได้ถูกต้องที่สุด	0.62	0.49
26	เมื่อค้นสารสนเทศเว็ลด์ไวด์เว็บในเรื่องที่ต้องการได้แล้ว ควรพิจารณาคัดเลือกสารสนเทศเหล่านั้นอย่างไร	0.43	0.50
27	สารสนเทศเว็ลด์ไวด์เว็บ ประเภทใดที่เป็นประโยชน์ ต่อการศึกษาค้นคว้าและทำรายงานของนิสิต	0.91	0.29
28	ทำไมจึงต้องมีการประเมินค่าหรือคัดเลือกสารสนเทศที่ค้นได้จาก เว็ลด์ไวด์เว็บ ก่อนการนำเนื้อหาไปเรียบเรียงทำรายงาน	0.43	0.50

ข้อ	คำถาม	\bar{x}	S.D.
29	ข้อใดคือหลักสำคัญที่ใช้ในการประเมินคุณค่าสารสนเทศที่ค้นได้จาก เวิลด์ไวด์เว็บ	0.52	0.50
30	ข้อความใดที่ให้ความหมายของคำว่า สารสนเทศเวิลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web) ได้ถูกต้องที่สุด	0.11	0.31
31	ท่านคิดว่าข้อมูลที่ค้นได้จากเว็บไซต์ http://www.lib.buu.ac.th มีความน่าเชื่อถือเพราะเหตุใด	0.71	0.45
32	ท่านคิดว่าข้อมูลที่นำเสนอในเว็บไซต์นี้ มีความน่าเชื่อถือหรือไม่	0.68	0.47
33	การแอบอ้างผลงานผู้อื่นในงานเขียนของตน หมายถึงการทำในลักษณะใด	0.80	0.41
34	ข้อมูลในเว็บไซต์ต่าง ๆ นั้น มีลิขสิทธิ์ (copyright) หรือไม่	0.64	0.48
35	เพราะเหตุใดรัฐบาลจึงส่งเสริมให้ประชาชนใช้สินค้าที่ถูกลิขสิทธิ์ เช่น เทปเพลง โปรแกรมคอมพิวเตอร์	0.83	0.38
36	ท่านคิดว่าสารสนเทศในเว็บไซต์แห่งนี้จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ใด	0.53	0.50

ตาราง ๓ ค่าเฉลี่ยการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรีจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชา	\bar{x} (N = 36)	S.D.
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	22.34	5.31
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	23.86	4.72
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	23.61	3.41
รวม	23.06	4.94

ตาราง ๔ ค่าเฉลี่ยการประเมินการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรี

ข้อ	คำถาม	นิสิตปริญญาตรี (N=320)		
		\bar{x}	S.D.	ระดับการประเมิน
1	วางแผนการดำเนินงานที่จะทำรายงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด	2.61	0.71	สูง
2	กำหนดหัวข้อหรือขอบเขตของเรื่องที่จะทำรายงานได้เหมาะสม	2.59	0.66	สูง
3	สามารถค้นข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ที่มีบริการในสำนักหอสมุด	2.63	0.73	สูง
4	รู้วิธีการใช้ WebOPAC และใช้วิธีการค้นได้อย่างเหมาะสม เช่น การค้นอย่างง่าย การค้นแบบซับซ้อน	2.25	0.78	ปานกลาง
5	สามารถค้น WebOPAC โดยใช้คำที่จะใช้ค้นเรื่องที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.28	0.77	ปานกลาง
6	รู้วิธีการค้นข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ฐานข้อมูลออนไลน์ ฐานข้อมูลซีดีรอม	1.92	0.76	ปานกลาง
7	สามารถค้นสารสนเทศที่ต้องการโดยใช้เครื่องมือช่วยค้น google (ใช้คำค้นเป็นภาษาไทย)	2.44	0.87	ปานกลาง
8	สร้างคำค้นโดยใช้เทคนิคการค้นแบบบูลีน (AND OR NOT) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ	1.84	0.83	ปานกลาง
9	ใช้เครื่องมือช่วยสำหรับค้นหาสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อเรื่องที่ทำรายงาน เช่น ดัชนีวารสาร บรรณานุกรม	2.06	0.75	ปานกลาง

ข้อ	คำถาม	นิสิตปริญญาตรี (N=820)		
		\bar{x}	S.D.	ระดับการประเมิน
10	สามารถวิเคราะห์เนื้อหาของสารสนเทศที่ค้นพบเพื่อพิจารณา คัดเลือก แยกแยะและตัดสินใจนำไปใช้	2.46	0.70	ปานกลาง
11	รู้หลักเกณฑ์การประเมินค่าสารสนเทศที่จะนำไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ	2.36	0.71	ปานกลาง
12	รู้วิธีการเขียนบรรณานุกรมบอกแหล่งที่มาของข้อมูล	2.46	0.81	ปานกลาง
13	สามารถเขียนการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลได้อย่างถูกต้อง เช่น หนังสือ บทความวารสาร สารสนเทศเวิลด์ไวด์เว็บ	2.45	0.78	ปานกลาง
14	สามารถเรียบเรียงสารสนเทศที่ค้นคว้ามาจัดทำเป็นเนื้อหา รายงานได้อย่างสมบูรณ์	2.36	0.67	ปานกลาง
15	สามารถวิเคราะห์เนื้อหาและความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์	2.29	0.70	ปานกลาง
16	อธิบายถึงความสำคัญของการอ้างอิงแหล่งที่มาของสารสนเทศที่นำมาเรียบเรียงเป็นรายงานของเรา	2.35	0.67	ปานกลาง
17	เข้าใจถึงความสำคัญของกฎหมายลิขสิทธิ์	2.60	0.88	สูง
รวม		2.35	0.43	ปานกลาง

ตาราง ๕ ค่าเฉลี่ยการประเมินการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรีจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

การประเมินการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรี	\bar{x}	S.D.
กลุ่มสาขาวิชา		
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	2.37	0.42
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	2.34	0.43
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	2.30	0.49
รวม	2.35	0.43

ตาราง ๖ จำนวนและร้อยละของระดับการรู้สารสนเทศกับการประเมินการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรี

	ประเมินการรู้สารสนเทศ				χ^2	p
	กลุ่มต่ำ		กลุ่มสูง			
	N	%	N	%		
การรู้สารสนเทศ						
กลุ่มต่ำ	70	49.0	73	51.0	0.03	0.869
กลุ่มสูง	85	48.0	92	52.0		

ตาราง ๗ เปรียบเทียบการรู้สารสนเทศและการประเมินตนเองของนิสิตปริญญาตรีจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

การรู้สารสนเทศ	Df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	173.04	86.52	3.61*	.03
ภายในกลุ่ม	317	7601.71	23.98		
รวม	319	7774.75			
การประเมินตนเอง	Df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	0.15	0.07	0.40	.67
ภายในกลุ่ม	317	58.73	0.19		
รวม	319	58.87			

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า นิสิตปริญญาตรี มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากแหล่งสารสนเทศรูปแบบและวิธีใช้สารสนเทศในปัจจุบันมีปริมาณและความซับซ้อนเพิ่มขึ้นมาก เช่น สารสนเทศสิ่งพิมพ์ สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ผลจากการศึกษา สอดคล้องกับของวิทยาลัยเซนต์โรสที่พบว่า นักศึกษามีการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง (คิดเป็นร้อยละ ๖๑) (Black, 2000) และ การศึกษาของ พิษขุดา ศรีอนันต์ (๒๕๔๑) และวิภาภรณ์ บำรุงจิตต์ (๒๕๔๒) พบว่า นักศึกษามีทักษะความรู้ทางสารสนเทศในระดับปานกลาง เหตุผลอีกประการหนึ่งคือ ศักยภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยนั้นขาดความพร้อมหรือเตรียมตัวไม่เพียงพอ เพราะกระบวนการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาไม่ได้เสริมสร้างให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ การหาเหตุผล และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังสอนแบบดั้งเดิมโดยให้ครูบรรยายวิธีสอนไม่ได้เน้นให้ผู้เรียนรู้จักการอ่านการค้นคว้า และการผลิตพัฒนาสื่อเพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพก็ยังมีจำนวนน้อย (วิทยากร เชียงกูล, ๒๕๔๔, หน้า ๗๒) และผลการศึกษาของเมอร์แซนด์และเฮ็บเวิร์ธที่พบว่า ครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาเป็นผู้รู้สารสนเทศและตระหนัก

ถึงความสำคัญของเรื่องนี้แต่วิธีการสอนมักจัดเตรียมความพร้อมทุกอย่างให้กับนักเรียนแทนที่จะสอนให้รู้ถึงหลักการหรือวิธีการเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่หลากหลาย (Merchant & Hepworth, 2002, p.87)

นิสิตปริญญาตรีที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และจากการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟพบว่า นิสิตปริญญาตรีกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยการรู้สารสนเทศสูงกว่า นิสิตปริญญาตรีกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากลักษณะพื้นฐานหรือธรรมชาติของวิชาที่มีความแตกต่างกันอันส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน การศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์เป็นกระบวนการแสวงหาสารสนเทศ การแพร่กระจาย/เผยแพร่ การประยุกต์และการค้นคืนสารสนเทศ (Sapp, 1992) ทำให้นิสิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มีทักษะในการแสวงหาความรู้หรือวิธีศึกษาค้นคว้ามากกว่า และมีความคุ้นเคยต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากกว่า และผลการศึกษาของสุริย์ สุทธิสารากร (๒๕๔๐) พบว่า ความรู้และประสบการณ์ด้านคอมพิวเตอร์มีส่วนสัมพันธ์กับความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศและพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนิสิตที่ศึกษาในแต่ละกลุ่มสาขาวิชาที่มีความแตกต่างกัน

นิสิตปริญญาตรีประเมินการรู้สารสนเทศของตนเองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งอาจเพราะไม่มั่นใจในความสามารถของตนเอง อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากกระบวนการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาที่ทำให้ขาดทักษะ ไม่คุ้นเคยกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหรือการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียน และไม่ค่อยเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง อีกทั้งการเป็นนิสิตใหม่ (ชั้นปีที่ ๑) เป็นช่วงของการปรับตัวให้คุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและระบบการเรียนรู้แบบใหม่อาจทำให้สภาพความพร้อมด้านจิตใจไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ หรือปีที่สูงกว่าจะมีความเชื่อมั่นในตนเองและประเมินความสามารถเกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุดของตนสูงกว่า นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ (Greer, Weston & Alm, 1991 ; Coupe, 1993 cited in Maughan, 2001, p.77) นิสิตปริญญาตรีที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาต่างกันประเมินการรู้สารสนเทศของตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยทุกกลุ่มประเมินตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตประเมินความรู้ความสามารถของตนจากประสบการณ์ที่เคยค้นหาและใช้สารสนเทศจากห้องสมุดและอินเทอร์เน็ต ทำให้ทราบว่าตนเองมีปัญหาลดอุปสรรคหรือความสามารถอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด

การศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างระดับการประเมินการรู้สารสนเทศกับระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรี พบว่าไม่มี

ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินการรู้สารสนเทศกับระดับการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรีทั้ง ๒ กลุ่ม คือกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูงและต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพามีการประเมินความรู้ความสามารถของตนเองสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เมื่อเทียบกับคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ ซึ่งจะมีผลทำให้สามารถจัดโปรแกรมการฝึกอบรม หรือการสอนการรู้สารสนเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้นและตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากมีการยอมรับสมรรถภาพที่แท้จริงของตนเอง ทำให้ง่ายต่อการยอมรับที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และเต็มใจที่จะพัฒนาตนเองซึ่งสอดคล้องกับหลักของการประเมินตนเองตามแนวพุทธศาสตร์ที่เน้นเป้าหมายเพื่อการปรับปรุงแก้ไข หรือปรับปรุงตนเอง

ข้อเสนอแนะ

๑. มหาวิทยาลัยต้องตระหนักถึงความสำคัญเรื่องการรู้สารสนเทศของนิสิตและบุคลากรของมหาวิทยาลัยบูรพา ผู้บริหารมหาวิทยาลัยทุกระดับต้องให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง มีการวางแผน กำหนดนโยบายที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่แท้จริงและทำอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๒. การพัฒนาหลักสูตรควรนำเรื่องการรู้สารสนเทศบูรณาการกับหลักสูตรรายวิชาต่าง ๆ หรือการศึกษาแบบสหวิทยาการ โดย

พิจารณารูปแบบวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมายในการเสริมสร้างทักษะในการเรียนรู้มากกว่าการสั่งสมความรู้

๓. การปลูกฝังเรื่องการเรียนรู้สารสนเทศควรจัดให้นิสิตตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยบูรพาเพื่อสร้างพื้นฐานและให้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนในระดับอุดมศึกษา และควรมีนโยบายที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศเพื่อกระตุ้นให้นิสิตตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการรู้สารสนเทศ

๔. กระบวนการเรียนการสอนควรนำเรื่องการเรียนรู้สารสนเทศบูรณาการกับหลักสูตรการเรียนการสอนโดยบรรณารักษ์ควรจะประสานงานกับคณะ/สาขาวิชาและให้ความ

ร่วมมือกับผู้สอนในการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เน้นกระบวนการแสวงหาสารสนเทศโดยใช้สารสนเทศและอุปกรณ์ของห้องสมุดเป็นแหล่งสนับสนุน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเบื้องต้นยังขาดรายละเอียดในเรื่องอื่น ๆ เช่น พฤติกรรมการใช้สารสนเทศในสภาพแวดล้อมแบบเครือข่าย ปัญหาและอุปสรรคของการรู้สารสนเทศของนิสิต อีกทั้งเป็นการศึกษาเฉพาะนิสิตชั้นปีที่ ๑ ทำให้ได้ข้อมูลที่ค่อนข้างจำกัด ควรจะศึกษาอย่างต่อเนื่องและขยายไปทุกชั้นปี เพื่อศึกษาถึงพัฒนาการหรือเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนิสิต

บรรณานุกรม

ทบวงมหาวิทยาลัย. (๒๕๔๓). แนวคิดการปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการอุดมศึกษา.

กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.

_____. (๒๕๔๕). รายงานประจำปี ๒๕๔๕. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.

พิชชุดา ศรีอนันต์. (๒๕๔๑). การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และการทำวิทยานิพนธ์ของ
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มหาวิทยาลัยบูรพา. (๒๕๔๕). คู่มือรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป (พ.ศ. ๒๕๔๕) มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชลบุรี : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

รังสรรค์ สุกันทา. (๒๕๔๓, มีนาคม-มิถุนายน). การรู้สารสนเทศ (Information literacy) :
จิตความสามารถที่จำเป็นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต. วารสารครุศาสตร์, ๒๘ (๓), ๑๗-
๒๔.

วิทยากร เชียงกุล. (๒๕๔๔). ทางรอดของประเทศไทย : ปฏิวัติกรอบวิธีคิดและระบบการเรียนรู้
ใหม่. กรุงเทพฯ : เรือนปัญญา.

วิภากรณ์ บำรุงจิตต์. (๒๕๔๒). ทักษะทางสารสนเทศและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของ
นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์. (๒๕๔๐, ธันวาคม). แบบจำลองการรู้สารสนเทศ. บรรณศาสตร์, ๑๒
(๒), ๕๗-๖๘.

สุรีย์ สุทธิสารากร. (๒๕๔๐). การใช้บริการสืบค้นสารสนเทศด้วยระบบคอมพิวเตอร์ของสำนัก
วิทยบริการของนักศึกษา สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เสริมศรี ไชยสร สุรพล บัวพิมพ์ และสุนทรี คนเที่ยง. (๒๕๔๓). รายงานการวิจัยเอกสาร
เรื่องหลักเกณฑ์และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่พึงประสงค์ในระดับปริญญาตรี.
กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.

- ACRL. (2002). *Information Literacy*. Retrieved October 16, 2002, from <http://www.ala.org/acrl/il>.
- American Library Association. (1989). *Presidential Committee on Information Literacy Final Report*. Retrieved December 15, 2001, from <http://www.ala.org/acrl/nili/ilit1st.html>.
- Maughan, P. D. (2001, January). Assessing information literacy among undergraduates : A discussion of the literature and the University of California-Berkeley assessment experience. *College & Research Libraries*, 62 (1), 71-85.
- Merchant, L. & Hepworth, M. (2002, June). Information literacy of teacher and pupils in secondary schools. *Journal of Librarianship and Information Science*, 34 (2), 81-89.
- Sapp, G. (1992, January). Science literacy : A discussion and an information-based definition. *College and Research Libraries*, 53 (1), 21-30.
-